

Občanom ob prvi številki občinskega glasila

Prav je, da bralce prve številke našega glasila seznanimo z osnovnimi značilnostmi, problemi in uspehi, s katerimi se srečujemo v občini. Občina Litija spada med 60 slovenskimi občinami po velikosti med večje, po številu prebivalcev 16.482 pa med srednje slovenske občine. V občini je zaposlenih 3462 prebivalcev, na delo v Ljubljano pa se vozi 1500 občanov, 195 naših delavcev je na začasnem delu v tujini, 2203 naših delovnih ljudi se še izključno preživlja s kmetijstvom.

Pravno sedaj poteka redni mandat odbornikom občinske skupščine in je prav, da na kratko pogledamo rezultate dela in prizadevanja za uresničevanje po-

stavljene ciljev. Na osnovi izhodišč, ki smo jih sprejeli na družbenopolitičnem zboru leta 1969 in zahtev občanov ob izvolitvi na pomembno dolžnost odbornika smo tedaj v začetku mandata postavili v ospredje nekaj najpomembnejših nalog za razvoj litijske občine. Če jih na kratko povzamem, lahko ugotovim, da smo na prvo mesto

postavili krepitev gospodarske moči občine, ki nam bo v nadaljnjih letih dala tudi osnovo za uresničitev načrtov na drugih področjih. Krepitev komunalnega sistema in sistema samoupravljanja, predvsem z večjim poudarkom na vlogi neposrednih proizvajalcev v združenih delovnih organizacijah ter občanov in krajevnih skupnosti, sta bili

pomembni vrtilni pri hitrem družbeno-ekonomskem razvoju. Naša občina je spadala ob sprejetju zakona o manj razvitih občinah pred štirimi leti na 47. mesto. 49. občina pa je bila že uvrščena med 11 slovenskih občin, ki jim širša družbena politična skupnost nudi veliko materialno pomoč za hitrejši razvoj. Naša občina pa je bila na meji med razvitimi in nerazvitimi in se je morala sama brez širše pomoči zastaviti program lastnega razvoja. Sklenili smo, da razvijamo to kar imamo, to je obstoječe delovne organizacije. Lahko rečem, da smo tu po zaslugi naših delovnih ljudi v precejšnji meri uspeli, saj smo se v letošnjem letu pomaknili na tej lestvici glede na razvitost občine za pet mest navzgor — na 42. mesto. V zadnjih štirih letih se je v naših delovnih organizacijah celotni dohodek povečal po letni stopnji 37,2 %, v republiškem poprečju pa po stopnji 20 %. Prav tako ugodno je rasla tudi produktivnost in akumulativnost naših delovnih organizacij. Narodni dohodek na prebivalca se je dvignil samo v lanskem letu za 37 %. Vse delovne organizacije normalno majo za sedaj problemov ob izplačevanju 100 %-nih osebnih dohodkov. Večja akumulativnost pa je omogočala, da vse naše delovne organizacije v tem letu vlagajo velika sredstva v modernizacijo in razširitev. Po nepopolnih podatkih bo v tem letu vloženih v te namene preko 6 milijard S din. Občinska skupščina je leta 1971 tudi ustanovila sklad za pospeševanje gospodarstva s sredstvi, ki smo jih zbrali iz različnih virov — največ je prispevala občinska skupščina in v tem letu tudi delovne organizacije. Ta sklad je že sodeloval pri izgradnji moderne separacije v Hotiču in pri razširitvi obratov lesne industrije Litija za proizvodnjo plexi stekla, ki se je pričela graditi v letošnjem letu. Po izgradnji tega novega obrata predvidevamo, da se bo celotni dohodek v lesni industriji Litija povečal od 5,8 milijard S din, na 18 milijard S din.

Na družbenopolitičnem zboru v letu 1969 smo sprejeli (Nadaljevanje na 3. strani)

Srečno ob prvem koraku

Svoboda obveščanja in pravica do obveščeneosti sta temeljna pogoja za samoupravljanje občana in delovnega človeka ter za njuno kvalificirano soodločanje o družbenih zadevah. S temi besedami se začne zakon o javnem obveščanju, ki ga je skupščina Socialistične republike Slovenije sprejela 14. 2. 1973. O tem je tekla beseda že na seji Občinske konference SZDL Litija novembra lani, ko so se iskala pota do članstva — naše politične baze. Ugotovljeno je bilo, da je vse premalo neposrednega stika s članstvom in občani nasploh. Ugotovitev je prerasla v akcijo, ki se je začela z idejo, naj bi v naši občini izhajalo glasilo, ki bi obravnavalo zelo pestro problematiko naše ožje družbenopolitične skupnosti. Zastavljena naloga je izpeljana do kraja in pred nami je že prva številka časopisa GLASILO OBČANOV.

Ustanovitelj časopisa je OK SZDL Litija in je torej glasilo socialistične zveze. Že samo to dejstvo jasno nakazuje, kakšna je zasnova časopisa. Uveljavili naj bi načelo, da delovni ljudje in občani v svojih temeljnih samoupravnih skupnostih (TOZD, krajevni in interesni skupnosti), pa tudi v občini na podlagi vzajemnosti in solidarnosti neposredno urejajo vsa vprašanja, ki so pomembna za njihov materialni in družbeni položaj, njihove medsebojne odnose in razvoj družbene skupnosti v celoti. Socialistična zveza si prizadeva uresničiti takšen družbeni položaj delovnega človeka, da na podlagi osvobojenega dela in samostojne delitve sadov dela zvečuje možnost za hitrejši družbeni napredek, za učinkovitejše zadovoljevanje lastnih in družbenih potreb in da samoupravno usklajuje in demokratično razrešuje različne in protislovne družbene zadeve ter osebne koristi in pobude. To pa nam bo mogoče doseči, če se bomo vsi, vsak po svojih močeh in znanju,

vključevali v razne oblike družbenega upravljanja. Pričakujemo, da nam bo Glasilo občanov v veliko pomoč pri našem vsakdanjem delu.

Predvideno je, naj bi glasilo izhajalo štirikrat letno. Polovico stroškov bo prispevala občinska skupščina, druga polovica pa bo zbrana od podpisnikov družbenega dogovora. Z namenom, da bi bili občani kar najbolj seznanjeni z družbenimi dogajaji, problemi svojega kraja in občine, bo časopis razdeljen brezplačno vsem gospodinjom v občini. Ustanovitelj upa, da bo časopis vzbudil velik interes pri občanih in da ga bodo radi brali. Časopis naj bi postal pristna vez med samoupravnimi organi občine in kraja ter občani kot posamezniki. Časopis bo pripomogel k večji obveščeni ne glede na to, da posamezne organizacije združenega dela že imajo svoja glasila. Ta glasila so po svoji vsebini specializirana za tovarniško problematiko, Glasilo občanov pa bo mnogo širše. Zavedamo se, da časopis v začetku po kakovosti še ne bo tak, kot si ga želimo, trudili se pa bomo, da bi bil vedno boljši. Ob tem računamo tudi na tesno sodelovanje občanov. Zelo dobrodošla bo vsakršna informacija, ki bi utegnila zanimati širši krog občanov. Tako zamišljeno sodelovanje bo razreševalo marsikateri problem, odpravilo mnoge nesporazume in nezadovoljstvo; obenem pa prispevalo k vsebinsko bogatejšemu in samoupravnemu odločanju o zadevah primarnega interesa občana.

Upravljanje časopisa je zaupano časopisnemu svetu, ki je družbeni organ, tehnične posle pa bo opravljal uredniški odbor. Zadovoljni bomo, če nam bodo občani sporočali svoje pripombe in predloge, da bi glasilo postalo res last nas vseh. Pričujoča prva številka je že priložnost za to.

Predsednik OK SZDL
Ivan Boh

Skupščina občine in družbenopolitične organizacije
čestitajo vsem občanom ob dnevu OF in prazniku dela

Iz akcijskega programa občinske konference SZDL

Izvršni odbor Občinske konference SZDL Litija je akcijski program sprejel na svoji 15. seji v januarju tega leta.

Po predhodnih razpravah o Pismu predsednika Tita je izvršni odbor sprejel sklep o konkretnih ukrepih, ki izhajajo iz Pisma. Osnovno vodilo akcijskega programa je bolj zavzeto uresničevanje dokumenta »Socialistična zveza — danes«.

Ena izmed pglavitnih nalog je ustvarjanje pogojev za direktno prisotnost občanov v Socialistični zvezi. Da bi občanom omogočili boljše delovanje v Socialistični zvezi, so Krajevne organizacije že pristopile k ustanavljanju

pododborov v večih vaseh in naseljih.

Pasivnost občanov pri reševanju širših družbenih vprašanj je problem, ki ga je potrebno rešiti na vseh področjih. Eden izmed ukrepov za reševanje tega vprašanja

je tudi boljše in širše informiranje občanov o vseh dogajanjih in obveščanje občanov o izvajanju sprejetih sklepov na vseh področjih.

Hitrejše izvajanje prve faze ustavnih sprememb je tekoča naloga Socialistične zveze. Predpogoj za uspešno izvedbo kandidacijskih in volilnih postopkov v obdobju pred naslednjimi volitvami v letu 1974 je vsekakor izvedba prve faze ustavnih sprememb.

Družbeno političnemu delu občanov je treba dajati več pozornosti in priznanja, ker bomo le na ta način k družbeno političnemu delu pridobivali nove ljudi. Zlasti mlade, ki so v premajhnem številu vključeni v javno delovanje. Zaradi večjega delovanja mladine v Socialistični zvezi bo v bodoče potrebno redno sodelovanje med krajevnimi organizacijami Socialistične zveze in mladinskimi aktivni na terenu. Prav tako bo potrebno uvesti oblike neposrednega dela mladine, organizirane v delovnih organizacijah v osnovnih organizacijah sindikata.

na krajevne organizacije SZDL. Te bodo morale v resnici postati mesto, kjer bodo občani izražali svoje interese, mnenja in predloge. Organizirati se bodo morale tako, da bodo povezovalci in koordinatorji vseh družbenih interesov na svojem območju.

Pri občinski konferenci SZDL in njenem izvršnem odboru obstoja 10 odborov, sekcij in komisij. Delo teh organov bo moralo biti v prihodnje predvsem stalno, spremljanjem vseh dogajanj na področju svoje dejavnosti.

Izvajanje akcijskega programa Občinske konference SZDL spremlja izvršni odbor na vsaki seji, kar je eno izmed zagotovil, da se bo tudi izvajal. T. Brilej

Glavne naloge v akcijskem programu Občinske konference SZDL Litija se nanaša-

Kako v litijski občini sprejemamo v ZK

Občinsko vodstvo Zveze komunistov in organizacije ZK se v polni meri zavedajo odgovornosti za sprejemanje v Zvezo komunistov. Za vsako organizacijo je pomembno, če ji uspe zagotoviti dotok novega članstva. Še posebej je to pomembno v Zvezi komunistov, ki jo tudi v sedanjem času čakajo zahtevne in pomembne naloge. Z odločnejšo usmeritvijo v razrednost svoje politike se ostreje pojavlja zahteva po takšni strukturi članstva, ki

bo omogočila uresničitev načel o oblasti delavskega razreda.

Samokritično lahko ugotovimo, da sedanja struktura v Zvezi komunistov ne daje garancije za to. Še vedno marsikje obstaja prepad med organizacijo ZK in neposrednimi proizvajalci. Stanje lahko popravimo z dobro organiziranim sprejemanjem v Zvezo komunistov. Zato je prav, da pogledamo rezultate sprejemanja v Zvezo komunistov po posameznih organizacijah ZK v letu 1972.

jemati zlasti aktivne mladince, ki so že v ZMS pokazali sposobnost in interes za družbeno politično delo

b) posebej naj bodo organizacije ZK pozorne na sprejemanje iz vrst neposrednih proizvajalcev in žensk

c) terenske organizacije ZK naj dosežejo vsaj minimalen premik pri sprejemanju iz vrst kmetov.

4. Sekretarji organizacij ZK naj pri sprejemanju v ZK zagotovijo ustrezno sodelovanje z vodstvi in članstvom SZDL, sindikata in ZMS. Zveza komunistov še zlasti po Pismu upravičeno pričakuje večje angažiranje vseh družbenih struktur za kadrovanje novih članov v ZK. I. Godec

Organizacija ZK	Število sprejetih	Neposrednih proizvajalcev
1. Predilnica Litija	13	11
2. Litija — teren I.	6	1
3. Lesna ind. Litija	3	—
4. Stanovanjsko komunalno podjetje	3	2
5. Uprava skupščine in Postaja milice	3	—
6. Kmetijska zadruga Litija	2	—
7. Kresnice	2	2
8. Dole	1	—
9. Jevnica	1	1
SKUPAJ:	34	17

Na 5. seji Občinske konference ZKS Litija smo obravnavali to problematiko in sprejeli naslednje sklepe:

1. a) V letu 1973 je v organizacijah ZK naše občine potrebno nadaljevati s še večjim sprejemanjem v ZK, ker je dotok svežih sil v našo organizacijo eden od pogojev za njeno uspešno delovanje.

b) Sekretarji organizacij ZK, ki v letu 1972 niso sprejele v ZK nobenega novega

člana, naj o razlogih pismeno obveste komite.

2. Vse organizacije ZK naj v mesecu februarju, marcu in aprilu evidentirajo možne kandidate za ZK in sekretarji organizacij ZK naj opravijo potrebne razgovore s kandidati.

3. Pri sprejemanju v ZK naj organizacije ZK poleg znanih kriterijev upoštevajo še naslednja načela:

a) v ZK je potrebno spre-

Na svečanem sprejemu v ZK v decembru 1972 je govoril Vinko Hafner, sekretar Mestne konference ZKS Ljubljana. Foto: Zofka

Lani so občinska priznanja OF prejeli: Franc Vidic, Avgust Špat, Eva Kovič in Jože Nejedly. Foto: Zofka

Spomeniška dejavnost NOB v občini

Na območju našega združenja je Občinski odbor ZZZB NOV Litija v pretekli mandati dobi 1970—72 posvetil precej pozornosti spomeniški dejavnosti in obnovi oziroma zamenjavi spomenikov. To delo je nujno potrebno, ker se nekaterim spomenikom že močno pozna zob časa, ponekod pa je potrebno postaviti nove.

V letu 1970 je bila padlim na novo odkrita spominska plošča na Zadružnem domu v Veliki Kostrewnici. Istega leta je bil postavljen nov spomenik (stari je že dotrajal) Lojzetu Hohkrautu na Cvetežu pri Vačah. V Jevnici smo l. 1971 obeležili kurirsko pot čez reko Savo z dvema ploščama na mostu. Ob tej priliki je bil obnovljen most s skupnimi sredstvi občin Litija in Moste-Polje. Leta 1972 je bil zamenjan spominski kamen na Savi in spomenik v Kresnicah. Dokončana pa ni bila obnova spominskega kamna na Spodnjem Logu, zaradi težav z lastnikom zemljišča. To bomo uredili v letošnjem letu. Spomenik na Cvetežu ni plošča v Veliki Kostrewnici sta iz granita, ostali pa iz brušenega kraševca. Skupni stroški obnove znašajo preko 90.000 din. Vsa dela je strokovno pripravil arhitekt Vlasto Kopač.

Prireditve ob odkritjih so bile dobro pripravljene s sodelovanjem družbeno političnih organizacij, krajevnih

skupnosti, šol, mladine, partizanskih enot in enot civilne zaščite.

Na tem področju nas čaka še veliko dela, saj imamo na našem terenu 9 spomenikov, 6 spominskih kamnov in 24 obeležij oziroma spominskih plošč, ki bodo potrebni na-

stev bo prispevala Krajevna organizacija ZB Sava). Potrebno je urediti grobišče na Zgornji Slivni in zamenjati spomenik na Tisju. Posebno ta je občinskega pomena, ker nas spominja na prvo večjo bitko II. štajerskega bataljona 24. 12. 1941.

Odkritje spomenika Lojzetu Hohkrautu na Cvetežu. Foto: Zofka

daljnega vzdrževanja. Ponekod pa bo potrebno odkriti nove.

Letos nameravamo odkriti spomenik padlim med NOB v Veliki Stangi. Na Savi bomo ob priliki »kurirčkove pošte« odkrili spominski kamen na kurirskem prehodu čez reko Savo (več kot polovico sred-

V prihodnje bo potrebno misliti na nek organ, ki bo prevzel skrb in varstvo spomenikov. Spomeniki NOB niso samo stvar borcev NOV, ampak jih je potrebno ohraniti zanamcem v dokaz naše borbene preteklosti, ki je bila pogoj za priboritev današnje samoupravne socialistične ureditve. K. Lovšec

Občanom ob prvi številki . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)

tudi načrt izgradnje in obnove šolskih objektov, da bi dosegli enake pogoje za šolanje vseh naših otrok v občini. Nadalje je veliko število zaposlenih žensk v občini narekovalo hitrejši razvoj otroškega varstva. Vedno več pomoči so zahtevali tudi mnogoteri socialni in zdravstveni razlogi, kar je pomenilo, da se moramo materialno bolj obrniti k človeku. Razvoj občine in preseljevanje ljudi iz podeželja bliže k delovnim organizacijam pa je narekovalo tudi hitrejšo reševanje stanovanjskih in komunalnih problemov ter urbanističnega urejanja naselij. Vsi ti problemi so zahtevali večja proračunska sredstva. Da bi zbral čim

več sredstev za financiranje teh potreb, po drugi strani pa ne bi obremenjevali gospodarstva in obenem stimulirali razvoj tudi privatne obrti in kmetijstva, smo sprejeli celo vrsto davčnih olajšav. Ker je drugi najmočnejši vir sredstev za financiranje splošnih družbenih potreb prometni davek, ki se pa zaradi slabo razvite trgovske mreže odliva v razvite občine, smo iskali rešitev k hitrejšemu razvoju trgovine. Po podatkih republiškega sekretariata za finance smo po zajemanju prometnega davka v proračunu občine od 60 slovenskih občin na 56. mestu. Poleg tega pa smo več kot 100 % pod republiškim poprečjem po neto trgovskem prostoru na prebivalca. Prav to nas je vodilo, da smo že

v letu 1969 zainteresirali Gradbeno podjetje Grosuplje, da zgradi v Litiji večjo trgovsko hišo, da bi tudi ti dohodki ostali v občini. Med tem časom ko se je hiša gradila pa je bilo sprejetih nekaj zveznih stabilizacijskih ukrepov, ki trenutno ne stimulirajo trgovskih organizacij za nakup trgovskega prostora in trenutno investitor se ni našel kupca. Upamo pa, da bo investitor SGP Grosuplje tudi ta problem uspešno rešil v korist naših občanov in občine. Kljub temu, da v tem obdobju še nismo v celoti uspeli razviti gospodarstva do take višine, da bi v občini ustvarili dovolj sredstev za splošne in družbene potrebe — občina še vedno dobiva dopolnilna sredstva za izobraževanje in reše-

vanje najbolj perečih socialnih problemov iz republike — pa je občinska skupščina sprejela celo vrsto ukrepov za odpravljanje socialnih razlik, ki so tudi vezani z materialnimi sredstvi — davčne olajšave hribovskim kmetom, subvencioniranje prispevkov za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje socialno ogroženih kmetov, povečanje denarne pomoči socialno ogroženim občanom, otroški dodatek za tiste kmečke otroke, ki so socialno ogroženi, ustanovili smo sklad za štipendiranje otrok iz revnejših slojev. V sedanjem mandatnem obdobju pa je morala skupščina občine za hitrejšo rast gospodarstva speljati akcijo za gradnjo mostu v Litiji, ki ga financira republiška skupnost za ceste in odpravljanje nivojskega križanja z železnico, ki je trenutno največja negospodarska investicija v občini. Sredstva za nadvoz v višini skoraj 900 milijonov S din smo zagotovili v glavnem od prispevka za uporabo mestnega zemljišča, presežkov proračuna iz prejšnjih let ter sredstev delovnih organizacij. Ta problem, o katerem se je samo govorilo in je zahteval že 30 smrtnih žrtev, bo tako odpadel. Do konca letošnjega leta bo zgrajen nadvoz, ki ga bo gradilo Gradbeno podjetje »Gradis« iz Ljubljane, t.j. gradbeno podjetje, ki gradi most.

Občinska skupščina se je v tem obdobju srečevala z dolžnostmi, ki so nam jih nalagali stabilizacijski ukrepi, predvsem tistimi, ki izhajajo iz smernic in sklepov ZK na

samoupravno stanovanjsko in telesno-vzgojno skupnost. V občini deluje tudi 15 krajevnih skupnosti, v svetih krajevnih skupnosti je vključenih preko 135 občanov, ki v večini primerih zelo uspešno rešujejo vprašanja pri zagotavljanju skupnih potreb občanov. Odborniki občinske skupščine so se sestali na 34 sejah, na katerih so se zelo zavzeto vključevali v problematiko. Med drugim so obravnavali tudi srednjeročne programe razvoja posameznih področij. Odborniki so se najbolj zavzeto vključevali v razpravo s področja stabilizacije in razvoja gospodarstva, razpravljali in sklepali so o gradivu, ki so jih pripravili sveti, pomembno mesto so v skupščinskih razpravah imela področja kot so vzgoja in izobraževanje, kultura, otroško varstvo, socialno in zdravstveno varstvo, stanovanjska ter komunalna izgradnja.

Težko je v teh nekaj vrsticah zajeti vse delo naše skupščine, predvsem pa vse sklepe in bogate misli naših odbornikov in občanov, ki so jih prispevali za gospodarski in družbeni razvoj občine. Ob tem pregledu dela skupščine pa ne pozabljamo tudi težav in pomanjkljivosti, ki so se pokazale pri našem delu. V bodoče se bomo morali odborniki še bolj povezovati s svojimi volivci, v družbenopolitično delo pa bomo morali pritegniti vse tiste naše delovne ljudi, ki so pripravljeni sodelovati pri nadaljnjem razvoju občine in družbenih odnosov. Z zdravimi in člove-

Sindikati kot del naše samoupravne družbe

Ustavne spremembe so postavile tudi sindikate pred nalogo, da se organizirajo tako, da bodo čimbolj učinkoviti in v sredini vsega dogajanja v razvijanju naše samoupravne družbe. Tako vlogo in mesto daje sindikatom 31. ustavno dopolnilo k ustavi SRS Slovenije. Če izhajamo iz teh izhodišč, je potrebno na teh osnovah organizirati sindikate v delovnih organizacijah, v občini in republiki. Seveda bo potrebno pri tem premagovati marsikatero oviro, ker je še vedno prisotna miselnost, da naj se sindikati ukvarjajo le s socialnimi in podobnimi problemi, ne pa tudi z nalogami, ki se nanašajo na samoupravne družbeno-ekonomske odnose, med katere sodi v prvi vrsti uresničevanje ustavnih sprememb. Tu je sedaj za sindikalno organizacijo najpomembnejše področje aktivnosti in dela z opredelitvijo, da se bodo sindikati uveljavili in dobili svoje mesto v družbi toliko, kolikor se bodo uresničevali samoupravni odnosi v delovnih organizacijah. Na teh osnovah so potekali občni zbori v osnovnih organizacijah sindikata od novembra

1927 do februarja 1973. V veliki večini je na občnih zboreh dobilo najpomembnejše mesto prizadevanje, kako organizirati v delovni organizaciji kar najbolj dosledno uresničevanje ustavnih sprememb s temeljnimi ciljem, zagotoviti delavcem z ustavo določene neodtujljive pravice upravljanja in odločanja o rezultatih njihovega tekočega in minulega dela.

Uresničevanje ustavnih sprememb ni enkratna ampak trajna naloga, zato je to v programih dela osnovnih in občinske organizacije sindikata ena od temeljnih nalog.

Kakor je predvideno z novo ustavo, se bomo morali tudi v sindikalni organizaciji organizirati po delegatskem sistemu tako, da bo vsak voljen sindikalni delavec trdno povezan s članstvom v organizaciji sindikata, kateremu bo tudi odgovoren za svoje odločitve in stališča, ki jih bo sprejel v organih sindikata.

Prvi korak k temu je že storjen s tem, ko so v osnovnih organizacijah sindikata na občnih zboreh neposredno izvolili svoje delegate v občinsko organizacijo Zveze sindikatov.

Občni bazor Zveze Sindikatov občine Litija, ki je zasedal 3. aprila letos, so že sestavljali delegati vseh osnovnih organizacij sindikata. Tudi na tem občnem zboru in v programu dela je bila osrednja naloga nadaljna akcija za uresničevanje ustavnih sprememb. Seveda je to le ena od nalog sindikalne organizacije v nadaljnjem delu. Druga, nič manj pomembna naloga je organizirati mlade delavce v sindikalne aktivne in jim tako zagotoviti njihovo neposredno vključevanje v vse oblike samoupravnih odnosov, da bodo lahko tako sami uveljavljali svoje interese v delovni organizaciji kjer delajo in preko sindikalne organizacije v občini. Tu smo napravili sicer šele prvi korak, dobili pa smo že na občnem zboru vso podporo mladine, kar nam daje vzpodbudo, da bodo tudi uspeli.

Ob zaključku tega prispevka je namreč treba ugotoviti, da se daje v bodoče organiziranosti sindikatov poudarek osnovni organizaciji sindikata v kateri delavci, združeni v sindikatih razvijajo in uresničujejo družbeno samoupravljanje in socialistične samoupravne družbene odnose, zagotavljajo svoj vpliv za družbeno delovanje in uveljavljajo svoje samoupravne pravice.

Taka organiziranost sindikatov daje zagotovila, da bodo skupaj z drugimi družbeno političnimi organizacijami sindikati kos tudi nalogam, ko bomo nadalje razvijali samoupravo v občini, ko bomo razvijali

- delegatska razmerja
- skupščinski in komunalni sistem.

Prav zato pa je nujno, da se že sedaj ustrezno organiziramo v sindikatih na vseh ravneh in tako sodelujemo v nadaljnjem razvoju naše socialistične samoupravne družbe. S. Pungercar

Litija se hitro širi. Foto: T. Štrus

Davčne olajšave tudi za kmete, ki gradijo sodobne hleve

Z odlokom o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov, ki ga je sprejela skupščina občine Litija na 33. seji dne 27. marca 1973 so priznane posebne davčne olajšave tistim davčnim zavezancem, ki se z osebnim delom ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, če vlagajo sredstva:

- v gradnjo govejih hlevov z najmanj 25 stojišči

- v gradnjo kokošnjakov

nad 500 nesnic ali nad 3000 brojlerjev

- v gradnjo hlevov z najmanj 50 stojišči

- za nabavo kmetijskih strojev z vrednostjo najmanj 450.000 dinarjev.

Ta olajšava ne sme presežati triletne odmere davka iz kmetijske dejavnosti.

Davčni zavezanci, ki imajo pogoje za olajšave po navedenem odloku, morajo za olajšavo vložiti prošnjo.

T. Gorenc

Proračun občine za leto 1973

Na seji občinske skupščine, ki je bila 27. marca 1973 je bil končno sprejet občinski proračun. Kakor vsako leto, so bile tudi letos zahteve porabnikov proračuna za skoraj 3.000.000 din večje od sredstev, ki jih je bilo v občini možno zbrati. Sestavljalci in predlagalci proračuna, to je upravni organ, pristojni za finance in svet za družbeni plan in finance, sta morala vložiti veliko prizadevanj, da sta predlog proračuna uskladila tako, da so bili izdatki pokriti z dohodki. Dodatne težave pa so nastale še zaradi omejitve dohodkov od davkov in prispevkov od gospodarstva, ki so bile določene z zveznim zakonom. Ta zakon določa, da se omejuje dotok sredstev v proračune družbenopolitičnih skupnosti iz prispevka od osebnega dohodka iz delovnega razmerja na lanskoletno raven. Nadalje je republiški izvršni svet predlagal Skupnosti slovenskih občin naj bi vse občine na območju SR Slovenije podpisale samoupravni sporazum, ki predvideva, da se proračunska potrošnja napram lanskoletu ne sme povečati več kot

za 9%. Ta določila in predlogi, ki so sicer pozitivni za prizadevanja v gospodarstvu in za stabilizacijo, pa so na drugi strani sestavljalcem in predlagateljem proračuna povzročila veliko težav.

Oglejmo si iz kakšnih virov bodo v letošnjem letu dotekali dohodki v proračun:

I. DAVKI

— davek iz delovnega razmerja 3.231.300

Ta davek, ki predstavlja največjo postavko proračuna, plačujejo delavci, ki so v delovnem razmerju. Zavezanci za ta davek so delovne organizacije, katere ob izplačilu osebnih dohodkov nakažejo v proračun občine 2,25% od izplačanih osebnih dohodkov. Ta davek plačujejo vsi delavci, ki prebivajo na območju naše občine in so v delovnem razmerju ne glede ali je sedež delovne organizacije v občini Litija ali ne.

— davek od kmetijske dejavnosti 223.000

Plačujejo ga lastniki kmetijskih zemljišč od katastrskega dohodka.

— republiški davek od kmetijstva 125.000

Plačujejo ga tisti lastniki kmetijskih zemljišč po stopnji 6% od katastrskega dohodka, ki plačujejo občinski davek. Davek je republiški, ki ga leta v celoti odstopa občinam.

— davek od samostojnega opravljanja obrti in drugih dejavnosti 1.130.000

Plačujejo ga v proračun obrtniki-knjigaši, ter pavšalisti od dohodka, ki ga dosežejo s svojo dejavnostjo. Ta davek se odmerja vsako leto po progresivnih stopnjah, ki jih sprejme občinska skupščina.

— davek od samostojnega opravljanja intelektualnih storitev in od avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav 45.000

— udeležba na davku iz osebnega dohodka od avtorskih pravic, ki ga odstopa občini republika 25.000

— davek od skupnega dohodka občanov 75.000

Ta davek plačujejo vsi občani, katerih letni skupni dohodek znaša nad 25.000 din. Davek se plačuje po progresivni stopnji.

II. PROMETNI DAVKI

3.593.200

Prometne davke plačujejo občani in organizacije od prometa blaga na drobno. Davek je praviloma vkalkuliran v prodajno ceno in ga delovne organizacije in fizične osebe, ki se bavijo s prometom blaga na drobno, odvajajo v proračun občine. V to kategorijo davkov spada še davek od nepremičnin in pravic, davek na dediščine in darila, davek na določene premoženjske predmete ter davek na tovorna cestna vozila.

III. TAKSE

586.000

Plačujejo stranke, kadar pričnejo postopek pred občinskimi upravnimi ali pravosodnimi organi. Takse so predpisane z zakonom o taksah.

IV. PRISPEVKI IN RAZNI DRUGI DOHODKI

1.684.000

V tej kategoriji proračunskih dohodkov je prispevek za uporabo mestnega zemljišča, ki ga zberejo občani na območju Litije in Šmartna v znesku 920.000 dinarjev.

Nadalje so v tej kategoriji še razni drugi dohodki, ki se stekajo v proračun, med njimi del premij od požarnega varstva, dohodki od pravne pomoči ter gradbenih ogledov, dohodki od prodanih tiskovin ter namenska dopolnilna sredstva, ki jih odstopa republika za povečanje priznavalnini borcem NOV, za delno kritje zdravstvenega zavarovanja socialno ogro-

nih kmetov in za povečanje socialnih podpor.

Skupno se bo v proračunu za leto 1973 zbralo 10.717.500 ki jih je skupščina z odlokom o proračunu razdelila takole:

— za kulturno prosvetno dejavnost 403.300
— za socialno skrbstvo 1.565.400
— za zdravstveno varstvo 555.000
— za komunalno dejavnost 1.842.880
— za delo državnih organov 3.943.060
— za narodno obrambo 200.000

— za dejavnost krajevnih skupnosti 534.000
— za dejavnost družbenopolitičnih organizacij in društev 750.260
— za negospodarske investicije 532.000
— za gospodarske investicije 28.000
— za gospodarske posege 135.000
— za proračunske obveznosti iz prejšnjega leta 10.000
— za rezervni sklad 101.800
— za tekočo rezervo 129.000
10.717.500

T. Gorenc

Most in nadvoz — še letos

Na vprašanje, kaj nam lahko pove o mostu in nadvozu v Litiji, je šef gradbišča tov. Alojz Gregorič, višji gradbeni tehnik, povedal naslednje:

O nadvozu pa tole. Glavni projekt je v reviziji pri železnici. Pričakujemo, da bo v aprilu mesecu izdano že gradbeno dovoljenje. Zelo važno je tudi dejstvo, da je

Gradnja mostu lepo napreduje. Foto: T. Štrus

»Dela pri mostu čez Savo tečejo po načrtu. Doslej smo imeli kratek zastoj le v novembru lani, ko je Sava hitro porastla. Sicer pa nam gre vreme zelo na roko. S pogodbo je predvideno, da je most treba predati investitorju do septembra tega leta. Seveda sodijo k mostu tudi vsi potrebni priključki.

nadvoz pravzaprav pogoj za dovršitev del na križišču Ljubljanske ceste in novega mostu. Po pogodbi mora biti nadvoz zgrajen do konca tega leta.

Graditeljem želimo veliko delovnih uspehov, sogovorniku pa tudi zahvalo za ta kratek pogovor. I. Boh

Davčne olajšave za kmete, katerih otroci nadaljujejo šolanje

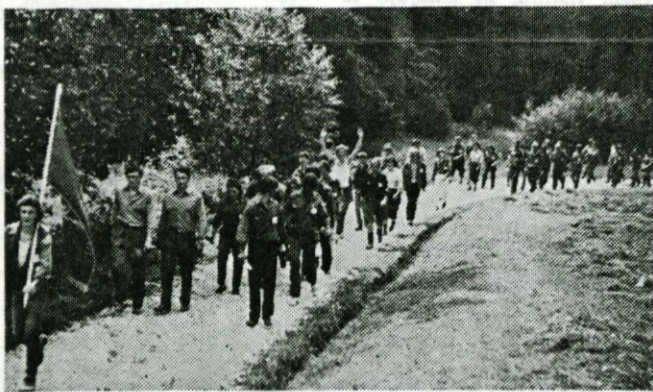
Skupščina občine je na 33. seji sprejela odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine Litija, s katerim določa naslednje: davčnim zavezancem, ki jim je kmetijstvo glavni poklic in preživljajo otroke, ki so na rednem šolanju na poklicnih, srednjih, višjih in visokih šolah, se prizna posebna olajšava, ki znaša 500 dinarjev za vsakega otroka, s pogojem, da otrok ni starejši od 26 let in da štipendija oziroma lastni dohodki ne presegajo 500 dinarjev mesečno.

Prošnji za priznanje te olajšave mora biti priloženo

potrdilo o šolanju in mora biti vložena do konca leta, za katero se odmerja davek.

Iz določil odloka sledi, da bodo kmetje, ki šolajo otroke na poklicnih, srednjih, višjih in visokih šolah, deležni davčnih olajšav tudi, če otroci, ki se šolajo, prejemajo štipendijo ali imajo lastne dohodke, ki pa ne smejo presegati 500 dinarjev mesečno.

Davčna olajšava pa bo priznana samo tistim, ki imajo pogoje po citiranem odloku in ki bodo za to olajšavo vložili zahtevek pri davčni upravi skupščine občine Litija. T. Gorenc

Mladina med pohodom po partizanskih poteh

Po partizanskih poteh

V preteklem letu je Republiška konferenca zveze mladine Slovenije prvič organizirala partizanske pohode po vsej Sloveniji. Več tisoč mladincev je prehodilo okoli 11 tisoč kilometrov.

Tudi mladi iz naše občine smo bili med njimi. Sestdeset mladincev iz vrst partizanskih enot, Planinskega društva in aktivov ZMS je v dveh dneh prehodilo nad 60 kilometrov.

Sli smo po poti Kamniško-zasavskega odreda. Iz Litije nas je vodila pot na Vače, Slivno, po grebenu do Grmač in čez Veliko vas v Senožete, skozi Jevnico in Taji grm na Janče, kjer smo v domu II. Grupe odredov tudi prespali. Naslednji dan smo preko doline Besnice s pesmijo pri-

šli na osrednjo slovensko proslavo ob Dnevu borca v Zadobrovo.

Med potjo so nam tovariši borci, ki so šli z nami in domačini pripovedovali o zgodovinskih dogodkih iz narodno osvobodilne borbe.

Ob zaključku pohoda smo si bili vsi edini, da bi moralo biti takih pohodov še več.

Zato bo Občinska konferenca ZMS Litija v sodelovanju z ostalimi družbeno političnimi organizacijami tudi letošnje leto organizirala pohod po poteh II. grupe odredov.

Predsedstvo OO ZB NOV in OKZ MS sta že razpravljala o akciji. Tudi štab za pripravo pohoda je že imel svoj prvi sestanek.

V. Repina

Dosežki industrije v naši občini

Ta stran časopisa je pretežno posvečena gospodarstvu naše občine. Zato smo obiskali Predilnico, Lesno industrijo, Industrijo usnja in Kresniško industrijo apna, štiri največja podjetja v občini. Zbrali smo nekaj podatkov o gospodarjenju v preteklem letu in o načrtih za bodočnost. Na teh štirih delovnih organizacijah sloni pravzaprav usoda naše občine — tu se ustvari največ sredstev za vsemogoče potrebe.

Ze takoj na začetku lahko zapišemo, da je industrija v občini lepo napredovala. Kljub vsem mogočim ukrepom, ni nobeno podjetje zašlo v večje težave. Zaključni računi vseh so pokazali dober finančni uspeh. Drugo pa je vprašanje, kaj bo letos. Ne vemo še, kako se bodo gospodarske razmere spreminjale, a dosednji razvoj daje določeno zagotovilo, da bo letiško gospodarstvo tudi letošnje leto zaključilo uspešno.

Dejavnost industrijskih podjetij

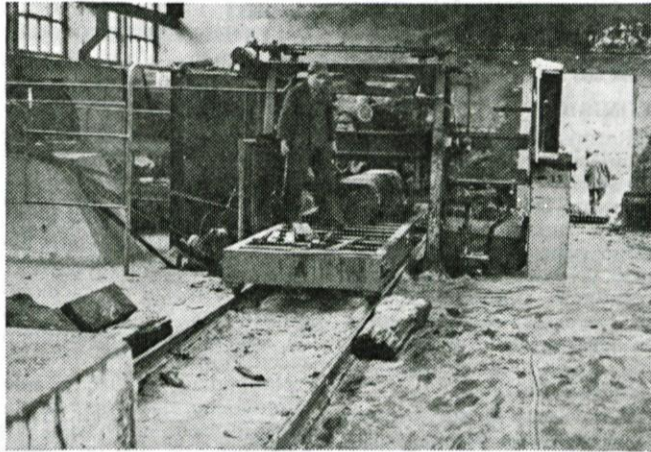
V Predilnici predelujejo bombažna, sintetična in stanična vlakna. Osnovna dejavnost je torej predeženje, sukanje in previjanje preje. Podjetje proizvaja vedno več sintetične preje različnih barv. Pri sintetični preji dosega podjetje boljše finančne rezultate. Podjetje je lani kupilo v Italiji avtomatske previjalne stroje z elektronskimi čistilci preje. Ti stroji bodo začeli obratovati letošnje jesen.

V Smartnem predelujejo v usnje goveje, junečne in telečje kože. Obrata konfekcija krzna in konfekcija usnja delata pretežno za izvoz. Letos gre že tudi krzno močno v izvoz.

Lesna industrija proizvaja furnir, stavbeno pohištvo, žagan les, decimirani les. Posebej je treba omeniti proizvodnjo akrilatov — pleksi glasa, ki ima v razvoju še veliko bodočnost. V prihodnjih petih letih bodo vse obrate, ki so sedaj raztreseni koncentrirali v Zagorici. Prav tako nameravajo začeti s predelavo eksotov, proizvodnjo stavbenega pohištva pa preusmerili v ploskovnega.

Kresniška industrija apna proizvaja kosovno in hidri-celotnega dohodka vplivale tu-

rano apno. Ker kosovno apno ni šlo več dobro v promet, so lani zgradili novo hidrirnico, naslednja povečanja: Predilnica ima še enkrat večjo zmog-

Eden izmed obratov v Lesni industriji. Foto: T. Strus

ljivost od prejšnje. Razvoj podjetja zaenkrat onemogoča odrezanost od glavne ceste, vezani so na železnico in na prevoz z manjšimi tovornjaki. Prav zaradi tega je podjetje zainteresirano, da se v Kresnicah zgradi most.

Visok porast celotnega dohodka

Štiri industrijska podjetja so v letu 1971 ustvarila 281 milijonov celotnega dohodka, lani pa že 444 milijonov. Celotni dohodek se je povečal za 57%. Od kod tolikšno povečanje? Na to so v glavnem vplivali trije elementi:

— vse gospodarske organizacije so v preteklem letu povečale proizvodnjo,

— spremenile so delno asortiment proizvodnje in tako našle od manj donosnih k donosnejšim proizvodom,

— delno pa so na povečanje celotnega dohodka vplivale tu-

di večje prodajne cene.

Največji porast je dosegla Industrija usnja Vrhnika, obrat Smartno. Leta 1971 je znašal celotni dohodek tega kolektiva približno 80 milijonov din, lani pa že približno 151 milijonov, povečanje za 88%.

Ostala podjetja so dosegla naslednja povečanja: Predilnica za 40%, Lesna industrija

strija apna, in sicer 1.889.— din, tej sledi Predilnica s 1.846.— din, Lesna industrija je dosegla 1.741.— din, IUUV obrat Smartno pa 1.696.— din. Poprečni osebni dohodek je v primerjavi z letom 1971 višji za 27%. Življenjski stroški so se lani povečali poprečno za 19%, osebni dohodki za 27%, iz tega sledi, da se je kupna moč zaposlenih v industriji povečala za okoli 8%.

Ceprav so podjetja porabila več sredstev za osebne dohodke, je za sklade ostalo znatno več denarja, kot leto poprej. Leta 1972 so štiri industrijska podjetja ustvarila 34 milijonov din dobička. Leto prej pa 25 milijonov din. Povečanje je torej 34%.

Največ dobička je ustvarila IUUV obrat Smartno, in sicer 13,3 milijonov din, Predilnica 11,7 milijonov din, Lesna industrija Litija 6,6 milijonov din in Kresniška industrija apna 2,4 milijonov din. Dobitek oz. ostanek dohodka je omogočil podjetjem, da so razporedila v poslovni sklad, sklad skupne porabe, rezervni sklad znatna sredstva, poleg tega pa so namenila za občinske potrebe tudi znaten del sredstev.

Največ ostanek dohodka so podjetja namenila za poslovne sklade. Predilnica je dala

v poslovni sklad 5,2 milijona, Lesna industrija 4,9 milijona, Kresniška industrija apna 0,7 milijona, podatke za IUUV nimamo. Verjetno pa bodo večji del ostanek dohodka namenili v poslovni sklad.

Poleg sredstev, ki so jih podjetja vložila v ta sklad, bodo služila za nove investicije in povečanje obratnih sredstev, ki jih vsem primanjkuje. Podjetja so lani zbrala 21,4 milijonov amortizacijskih sredstev. Ta sredstva so v prvi vrsti namenjena obnovi strojnega parka in za razširitev podjetij. Leta 1971 so bila amortizacijska sredstva manjša, podjetja so obračunala le 14,7 milijonov sredstev. V sklad skupne porabe so podjetja namenila 4,6 milijona din (manjka podatek za IUUV obrat Smartno). Ta sredstva bodo podjetja porabila za stanovanjsko izgradnjo, regrese za dopuste, za hrano, razne dotacije družbeno političnim organizacijam itd.

Za potrebe družbenih služb so vsa štiri podjetja namenila 4 milijone din. Ta denar bo porabljen za gradnjo nadvoza, za gradnjo šol, za gradnjo mostu v Kresnicah itd. Del teh sredstev pa je namenjen skladu za pospeševanje gospodarstva v občini.

A. Kralj

Kulturna skupnost in njene naloge

Pričujoči sestavek naj bi imel namen obvestiti čimveč občanov o nalogah in delu Kulturne skupnosti Litija, istočasno pa tudi povabilo k sodelovanju vsakomur, ki bi želel sodelovati pri oblikovanju in realizaciji kulturnega programa v občini. Kulturno prosvetna dejavnost deluje v treh smereh:

— v posredovanju kulturno prosvetnih dobrin občanom preko knjižnice, glasbene šole, predvajanja filmov in posredovanja gledaliških, glasbenih in drugih prireditev

— v množičnem udeleževanju občanov vseh starosti in poklicev v društvi, sekcijah, zborih ali v kateri drugi organizacijski obliki. To udeleževanje vzgaja, bogati ali kot pravimo kultivira vse sodelujoče, poleg tega pa usposablja te ansamble za samostojne javne nastope, ali v obliki sodelovanja ob proslavah in slovesnih akademijah.

— v ohranjanju kulturnih vrednot in zgodovinskega arhiva iz preteklosti in sedanjosti, za kar skrbi Zavod za spomeniško varstvo in Zavod za arhiv.

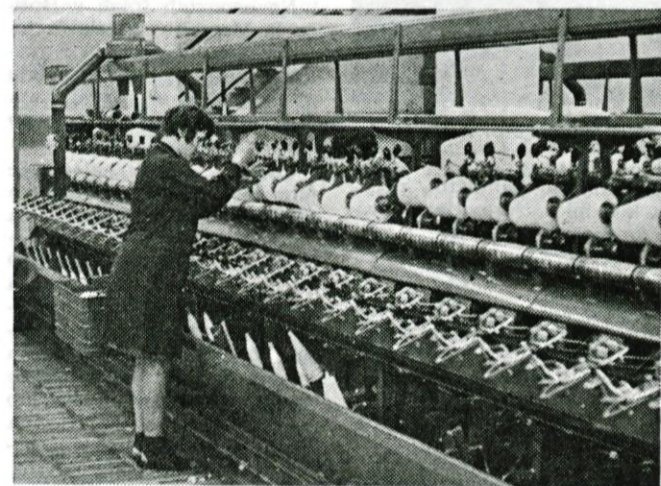
Denarna sredstva za financiranje kulturne dejavnosti se pri Kulturni skupnosti oblikujejo po zakonu o financiranju Kulturnih skupnosti iz dela dohodkov, ki jih odstopa republika iz dohodkov, ki jih v svojem proračunu zagotavlja občina.

Tako zbrana sredstva pa zadoščajo komaj za financiranje dejavnosti, medtem ko ni zagotovljenih sredstev za

investicije. Nujna bi bila popravila dvoran, odrov in nabava opreme za glasbene sekcije pa tudi kroji za nastopajoče.

Pri oblikovanju kulturnega programa tako v skupščini, kot izvršilnem odboru in odborih za posamezna področja pri Kulturni skupnosti sodelujejo zastopniki iz delovnih in množičnih organizacij, krajevnih skupnosti, člani kolektivov kulturno prosvetnih institucij in občani, včlanjeni v kulturno prosvetnih društvih.

Za leto 1973 ima Kulturna skupnost pred seboj zelo obsežen predlog programa dela, o katerem bodo v kratkem razpravljali in odločali organi Kulturne skupnosti. Predlog delovnega programa bo potrebno uskladiti z razpoložljivimi denarnimi sredstvi. Izvršilni odbor Kulturne skupnosti pa tudi predvideva, da bo za financiranje svojega širšega programa upravičen do namenskih sredstev pri Kulturni skupnosti Slovenije za knjižnico, gostovanja poklicnih ansamblov in za nadaljevanje obnove gradu in muzejskih zbirk na Bogenšperku. M. Oblak

V obratu sukalnice v Predilnici. Foto: T. Strus

delitev ustvarjenega dohodka

Ce od celotnega dohodka odštejemo porabljenega sredstva (surovine, material in ostale stroške), dobimo dohodek. Ustvarjeni dohodek podjetja razdelijo na zakonske in pogodbenne obveznosti, osebne dohodke, sklade in za potrebe družbenih služb.

Omenjena štiri podjetja so ustvarila lani 112 milijonov din dohodka, leta 1971 pa 82 milijonov. Dohodek se je povečal za 36%, torej manj kot celotni dohodek. Na to so vplivale višje cene surovin, reprodukcijskega materiala in storitev. Največji porast je dosegla IUUV obrat Smartno, in sicer za približno 47%, Predilnica 42%, Lesna industrija 26% in Kresniška industrija apna 9%.

Del dohodka so podjetja porabila za osebne dohodke. Poprečni osebni dohodek je znašal lani v vseh štirih podjetjih 1.793.— din, slovensko poprečje pa je bilo 1.935.— din (gospodarska in negospodarska dejavnost). Najvišji poprečni osebni dohodek na zaposlenega je dosegla Kresniška indu-

Samoprispevek

Z letom 1972 so pretekla tri leta in pol odkar smo se občani občine Litija odločili, da s samoprispevkom združujemo sredstva za izgradnjo in obnovo šolskih poslopij v občini. Tako združena sredstva so nam omogočila, da s pospešenim obnavljanjem in gradnjo šolskih poslopij omogočimo hitreje reševanje problemov, ki so nastajali in še nastajajo pri izobraževanju naše mlade generacije. Občani in delovne organizacije, z redkimi izjemami, aktivno in zavestno sodelujejo pri izgradnji šol, ki so pogoj za hitrejši napredek

naše občine, saj je vsakomur jasno, da znanje postaja vse pomembnejše za dolgoročni družbeni razvoj in da lahko hitreje napredujemo le s kadrom, ki ga bomo sami primerno usmerili in vzgojili po načelih naše socialistične samoupravne družbe. Napačno bi bilo misliti, da je uspeh pri vzgoji odvisen le od učitelja. Tudi okolje, urejeno seveda, pripomore k boljšemu uspehu v šoli, delovnem mestu ali kje drugje. S samoprispevkom, s katerim urejujemo in gradimo šolske objekte pa odločilno vplivamo prav na ta faktor.

KOLIKO SREDSTEV SMO DO KONCA 1972. LETA PRISPEVALI OZIROMA ZBRALI V SKLAD?

Vrsta sredstev	Znesek v din
Prispevek zaposlenih v delovnih organizacijah	3.026,021
Prispevek kmetijskih zavezancev	203,603
Prispevek obrtnikov	194,697
Prispevek delovnih organizacij	1.121,421
SKUPAJ	4.545,742

Da bi se sklad čim bolj prilagodil trenutni neugodni situaciji v gospodarstvu, ki se kaže v tem, da cene gradbenega materiala in storitev rastejo neprimerno hitreje kot osebni dohodki, ki so osnova za priliv sredstev v sklad, sta upravni in izvršni odbor sklada iskala različne možnosti za ublažitev tega nesorazmerja. Eden izmed takšnih ukrepov je prav gotovo vezava dela sredstev pri Ljubljanski banki, ki na vezana sredstva daje kredite v višini 175 % od vplačanih vezanih sredstev. Do sedaj je sklad na podlagi vezave prejel 30.082,153 dinarjev kreditnih sredstev, torej je sklad od ustanovitve pa do konca leta 1972 razpolagal z 7.627.895 dinarji. Vprašanje je, če bo v bodoče še možno na ta način pridobivati sredstva, ker s sprejetjem novih predpisov, banka ne sme dovoljevati iz sredstev za svoje poslovanje kreditov za objekte, katerih investitorji so družbeno politične skupnosti ali njihovi skladi.

KATERE SOLE SMO ŽE ZGRADILI OZIROMA POPRAVILI?

Člani upravnega in izvršnega odbora sklada za izgradnjo šol so porabili mnogo prostih ur za čim bolj smotrno porabo sredstev in za čim hitrejšo gradnjo in obnovo šolskih objektov. Glede na zelo težko stanje osnovnega šolstva v občini odločitve niso bile lahke, čas bo pokazal, če so s svojimi prizadevanjem uspeli. Vsi se prizadevamo, da bi čimprej uresničili ustavna načela, o enakih pravicah in možnostih pridobivanja izobrazbe. Te pravice se žal ob sedanjih pogojih vsem občanom ne morejo uresničiti, težiti moramo, da čimprej odpravimo kombinirani pouk, kjer učitelj poučuje hkrati dva ali

celo tri razrede. Učencem ob takih pogojih dela ni mogoče dati ustreznega znanja. Zato bo potrebno za odpravo teh pomanjkljivosti graditi v oddaljenih krajih šole za nižje razrede, učence iz višjih razredov pa s prevozom prepeljati v matične šole, kjer bodo lahko z normalnim delom prišli do večjega znanja.

PRIZIDEK K OSNOVNI ŠOLI ŠMARTNO

V Šmartnem je bila leta 1963 zgrajena nova šola potem, ko je potres povsem onemogočil pouk v stari šolski zgradbi. Število razredov v novi šoli pa je bilo za današnje številčno stanje otrok premajhno, zato so bile v prizidku zgrajene štiri učilnice, dve specialni učilnici za tehnični pouk, garderobe, sanitarije ter stanovanje za hišnika. Zmogljivost celotne šole se je povečala za 128 učencev.

Sola bi potrebovala še telovadnico, vendar bo gradnja le-te počakala boljših časov, čeprav bi bila že danes zelo potrebna. Pri učencih se pojavljajo različne telesne hibe, ki pa jih je mogoče popraviti z načrtno šolsko telovadbo, ki pa se v zimskem in slabem vremenu zunaj ne more odvijati.

Razveseljivo pri tej gradnji je, da je izvajalec Gradbeno industrijsko podjetje »BETON« iz Zagorja, uspel dokončati objekt za nižji znesek, kot je znašala predračunska vrednost objekta. Zeleni bi, da bi bilo takih primerov še več. Celoten prizidek je sklad obremenil z 2.325.684 dinarji.

PRIMSKOVO

Stara šola na Primskovem je bila ena najbolj nemogočih zgradb v občini, zato je bila tu od vsega začetka predvidena gradnja nove šole. V

novi šoli, ki je bila odprta 1. oktobra 1972, sta dve učilnici, kabinet, sanitarije, enodružinsko stanovanje in kletni prostori za gasilsko dejavnost in civilno zaščito.

Poudariti je potrebno, da so občani Primskovega s svojim delom in prispevki v lesu pripomogli, da je bila investicija cenejša in gradnja hitreje dokončana.

Po prvotnih predvidevanjih je bilo za novo šolo namenjenih 600.000 dinarjev, dejanski opa je šola zahtevala 1.094.066 dinarjev sredstev.

KONJSICA

Razmišljanja, da bi se na Konjsici za šolo usposobili prostori v prosvetni dvorani oziroma, da naj se pouk odvija v župnišču, kar je verjetno edinstveno v Sloveniji, niso privedla do zadovoljivih rezultatov. Odločeno je bilo, da se postavi novo šolo montažnega tipa, ki je razmeroma cenena in strokovno sprejemljiva rešitev.

V novi zgradbi sta dva razreda, kabinet, sanitarije in garderoba in kletni prostori, ki bodo služili za šolsko mlečno kuhinjo in shrambo kurjave. Glede na majhno število otrok je šola, čeprav izgleda majhna, dovolj velika. Občani Konjsice pri gradnji sodelujejo s svojim delom in prispevki v materialu. Predvidevamo, da bodo dela končana v začetku maja, otvoritev pa naj bi bila za dan mladosti.

GABROVKA

Adaptacija osnovne šole v Gabrovki je delno izvršena, zaključna dela za so še v teku. Napeljana je bila centralna kurjava, zgrajen prizidek za kurilnico in deponijo pre-

Nova šola na Konjsici, v ozadju stara šola. Foto: Zofka

moga, delno pa je bila prekrita tudi streha.

V Gabrovki ostaja odprto najpomembnejše vprašanje, t. j. gradnja nove telovadnice. S sredstvi sedanjega samoprispevka je ne bo mogoče zgraditi, je pa na vsak način nujno potrebna, saj šola ne razpolaga niti s kvalitetnim zunanjim igriščem.

S tem, kar smo sedaj skušali povedati občanom, je le delček vsega tistega, kar smo s sredstvi samoprispevka de-

jansko zgradili oziroma obnovili. Omejenost prostora nam ne dovoljuje, da bi občanom že sedaj prikazali vse kar je bilo narejenega. Prav gotovo smo vsi zainteresirani, da čim natančneje vemo, kam je bil naš dinar vложен. Upamo, da bo takšna oblika seznanjanja občanom s problemi v naši občini, postala stanla oblika našega dela, zato bomo v prihodnjih izdajah skušali občanom čim bolj natančneje povedati, katere šole so bile poleg tistih, ki smo jih danes opisali, tudi obnovljene.

NACRTI V LETOSNJEM LETU

Že večkrat je bilo poudarjeno, da občani mesta Litije prispevajo največ sredstev v sklad, dosedaj pa se je za izboljšanje pogojev šolanja litijskih otrok malo uredilo. Člani upravnega in izvršnega odbora sklada, družbeno-politične in druge organizacije imajo pred očmi to dejstvo, zato niso možni drugačni zaključki, kot, da je z gradnjo na Graški dobri potrebnosti začetni čimprej.

Na podlagi analize je bilo ugotovljeno, da bi se v novogradnjo vselili samo višji oddelki osnovne šole od četrtega razreda naprej. V stari šolski zgradbi pa bi ostali nižji razredi, v sproščenih prostorih pa bi se razširila tudi Posebna osnovna šola in glasbeni center. Na rezerviranem zemljišču bi se v perspektivi lanko dogradila objekta za nižjo stopnjo in otroški vrtec, saj velikost zemljišča to dopušča. Seveda pa je nadaljnje razvijanje šolskega in varstvenega centra odvisno predvsem od naših finančnih možnosti.

Z ozirom na omejena finančna sredstva je načrt prirejen tako, da je možna etapna gradnja. V končni fazi bi bilo zgrajeno 16 učilnic, pri-

venije za 9.000.000 dinarjev kredita. Naša družba se nahaja v času gospodrske stabilizacije, zato so sredstva za investicije pri Izobraževalni skupnosti omejena in v tem trenutku še ne vemo, če bomo zaproseni kredit dobili in v kakšni višini. V kolikor kredita ne dobimo, bo pred upravnim odborom težka naloga, da poišče drugačne vire sredstev.

Z eventualno dobljenim kreditom pri Izobraževalni skupnosti pa nastane problem vračanja kredita. Proračunska sredstva občinske skupščine so že sedaj in tudi v bodoče bodo, zelo obremenjena, zato ostaja edina rešitev, da se po izteku sedanjega samoprispevka ponovno obrnemo na občane z vprašanjem, če so pripravljene še nekaj let podaljšati plačevanje samoprispevka. Z zbranimi sredstvi podaljšane samoprispevka bi odplačevali kredit in z ostankom sredstev zgradili še ostale objekte, ki jih za izboljšanje pogojev šolanja in varstva otrok v občini potrebujemo. Tu mislimo predvsem na telovadnice in otroške vrte in eventualne potrebe po novih šolskih prostorih.

Čeprav je upravni odbor sklada večino sredstev, ki se bodo zbrala v sklad letošnje leto, namenil za novogradnjo v Litiji, se bodo obnavljale tudi nekatere ostale šole, ki so nujno potrebne popravila. Naj naštejemo samo nekatere.

POLSNIK

V sami zgradbi nastajajo, zaradi zatekanja vode pod temelje ob dežju in nalivih, večje razpoke na zidovih in srtopih. Čeprav, po oceni strokovnjaka, ne obstoja nevarnost za porušitev zgradbe, šola zahteva takojšnje popravilo, da preprečimo nastanek še večje gospodarske škode.

JAVORJE

Cesta je neprimerna za prevoz otrok v dolino, zato je nujno, da se temeljito obnovi celotno šolsko poslopje.

KOSTREVNICA

Za najnujnejša popravila zgradbe, strehe in okolice šole so zagotovljena sredstva z letošnjim finančnim načrtom, vgraditev centralne kurjave pa bo morala počakati še nekaj let.

Na osnovnih šolah v Hotiču in Mamolju so bila že začeta adaptacijska dela v preteklih letih, zato je potrebno z adaptacijami nadaljevati. Isto velja tudi za osnovno šolo v Gabrovki.

Upravni odbor sklada je namenil finančna sredstva tudi za manjša vzdrževalna dela v osnovnih šolah Gradišče pri Dolah in Ribčah. O eventualni novogradnji za šolski okoliš Štanga bo upravni odbor še naknadno sklepal. Verjetno se bodo tekom leta pokazale potrebe, da je potrebno popraviti še kakšno šolsko poslopje. Za takšna popravila se bo upravni odbor odločil, če bodo na razpolago finančna sredstva

L. Kotar

Iz krajevnih skupnosti

Izveček iz ustave SR Slovenije: »V krajevni skupnosti organizirajo občani komunalne, stanovanjske, gospodarske, socialne, zdravstvene, kulturne, prosvetne, vzgojne in druge dejavnosti za neposredno zadovoljevanje svojih potreb ter potreb družin in gospodinjstev, kakor tudi za razvoj naselja«.

Jevnica

Med najdelavnejšimi krajevnimi skupnostmi v naši občini je prav gotovo KS Jevnica v kateri prebiva približno 700 občanov. Več kot polovica se jih vsak dan vozi v Ljubljano na delo, oziroma v šole.

V KS Jevnica deluje krajevna organizacija Socialistične zveze, ki povezuje družbeno politično organizacije in društva. Osnovna organizacija ZK povezuje le del članov ZK v Jevnici. Ve-

Vrednost investicije je približno 140.000 din;

— v letu 1971 je KS uredila elektrifikacijo od Senožeti do Kresniških poljan s transformatorjem visoke napetosti. Vrednost investicije je okrog 500.000 din. Pri tej akciji so občani vložili ogromno prostovoljnega dela;

— v letu 1971 je bil zgrajen vodovod v Kresniških poljanah v vrednosti približno 80.000 din. Vodovod je bil v celoti zgrajen s prispevki občanov.

Skupščina sosednje občine Ljubljana-Moste-Polje bo tudi letos prispevala sredstva za krajevne skupnosti, ki mejijo na sosednjo moščansko občino. Na zadnjem sestanku predstavnikov krajevnih skupnosti je bilo dogovorjeno, da bo SO Ljubljana-Moste-Polje v letošnjem letu prispevala 20.000 din za urejanje doma II. grupe od-

imeli občani večje možnosti delovanja v Socialistični zvezi.

Na Vačah deluje krajevna organizacija ZB NOV in aktiv mladine, ki je zadnje čase ponovno zelo aktivna.

Tudi krajevna organizacija Rdečega križa na Vačah je aktivna. Poleg naštetih organizacij pa na Vačah deluje še Turistično društvo, gasilsko društvo in Lovska družina.

V letu 1792 je bila urejena elektrifikacija vasi Siroka set, Podbukovje in Vovše, ter zgrajen transformator v Podbukovju. Celotna vas Cirkuše pa je dobila novo ojačano električno omrežje. Vrednost vseh investicij je približno 80.000 din. Sredstva pa so prispevali občani sami in Elektro Trbovlje.

Potrebe v KS Vače so zelo velike. Občani si najbolj želijo, da bi na Vačah odprli kakršenkoli industrijski obrat, da bi se ljudje zaposlili. Veliko ljudi iz Vač se namreč vozi na delo v Ljubljano.

Krajevna skupnost Vače vodi akcijo gradnje družbenega doma na Vačah. Idejni načrt predvideva prostore za trgovino, pošto, krajevni urad, sejno sobo za vse organizacije in prostor za razne zdravstvene potrebe.

Ob sobotah in nedeljah obišče Vače mnogo turistov, ki si ogledujejo predvsem Krono in Vače. Da bi bil priliv sobotnih in nedeljskih izletnikov še večji bi bilo potrebno asfaltirati cesto Hotič—Vače. Ne samo zaradi izletniškega turizma, tudi zaradi samih prebivalcev bo treba pristopiti k asfaltiranju omejenih cest.

Vodovod na Vačah je bil zgrajen leta 1957 in njegova kapaciteta ne pokriva vseh sedanjih potreb. V programu Krajevne skupnosti je zato tudi razširitev obstoječega vodovoda.

V gradnjo turističnega doma na Zg. Slivni je bilo doslej vloženo že 100.000 din. Občani pa so prispevali okrog 500 prostovoljnih delovnih ur. Spodnji prostori v domu so že dokončani, v zgornjih prostorih pa so po-

trebna še nekatera obrtniška dela. Gradbeni odbor, ki vodi gradnjo doma pogreša predvsem finančna sredstva, ki jih bo vsekakor potrebno najti, saj se je gradnja doma že preveč zavlekla.

Mladi šahisti v Osnovni šoli Vače so zelo delavni. V šahovskem krožku deluje veliko učencev, ki dosegajo tudi lepe uspehe. Pred kratkim je šahovski krožek organiziral tudi občinsko prvenstvo osnovnih šol na Vačah, ki se ga je udeležilo veliko mladih šahistov. Na tekmovanju so bili najboljši šahisti iz Osnovnih šol Šmartno in Jevnica.

Sava

Po temeljitih pripravah so občani KS Sava v lanskem decembru razpisali referendum za uvedbo samoprišpevka. Referenduma se je udeležilo 97,3% upravičencev, 80,82% pa jih je glasovalo »za« uvedbo samoprišpevka. Tako bodo občani Save, Sp. Loga, Ponovič in Leš v naslednjih letih asfaltirali cesto od Save do Litije v dolžini 8 km, uredili javno razsvetljavo na Sp. Logu, asfaltirali del stare ceste na Sp. Logu in popravili cesto do Leš. Občani prispevajo po 1% od neto osebnega dohodka mesečno (kmetje 1% od katastrskega dohodka). S samoprišpevkom bodo zbrali po 80.000 din letno, samoprišpevek pa bo veljal 5 let.

Krajevna organizacija Socialistične zveze na Savi je ustanovila pododbor v Renkah in Lešah. V programu pa imajo tudi ustanovitev pododbor v Ponovičah.

Občani v KS Sava bodo 1. maja praznovali svoj krajevni praznik v spomin na napad na nemški transport in železniško postajo, ki ga je izvedel Zasavski bataljon 30. aprila leta 1943.

Primskovo

Najmanj razvita krajevna skupnost v naši občini je prav gotovo KS Primskovo. Največji problem v KS Primskovo je nenehno odhajanje mladih ljudi v industrijske centre tako, da je glavno berne vse dejavnosti v KS prepuščeno starejšim občanom.

Občani vasi okrog Primskovega bi zelo potrebovali roč-

ne gasilne aparate. Gasilsko društvo v Ješčah namreč ni več tako organizirano, da bi v primeru požara učinkovito ukrepalo, najbližja gasilska društva pa so preveč oddaljena.

Hotič

Sredi letošnje zime so se zbrali na ustanovnem občnem zboru pevskega društva fantje in moške iz Hotiča. Zelja po ustanovitvi zboru je že dolgo tlela. Petje ima v Hotiču že tradicijo, saj je moški pevski zbor pred leti štel okrog 40 pevcev.

Vsak začetek je težak. Od občnega zbora pa do danes se je zbor razširil na 20 pevcev, kar je prav gotovo lep

Ivan Juvan Foto: T. Štrus

uspeh. Trenutno so največji problem finančna sredstva, ki jih bodo pevci potrebovali za nakup novega harmonija, da bodo lahko pevske vaje potekale nemoteno. Sedaj je harmonij posodila osnovna šola. Pevcem so na pomoč priskočile nekatere delovne organizacije in družbeno-politične organizacije, del sredstev pa bodo verjetno morali plačevati pevci iz svojih žepov.

Delo moškega pevskega zbora, ki ga vodi Ivan Juvan, je vzpodbudilo mladince, da želijo še oni ustanoviti mladinski pevski zbor. Tako je začelo kulturno življenje v Hotiču, zopet dobivati tiste razsežnosti, kot jih je imelo nekoč.

Poseben problem so prostori. Dvorana v gasilskem domu je majhna, v njej je shranjeno gasilsko orodje. Šola težko odstopi razred, ker pouk zaradi drugih dejavnosti ne sme trpeti. Drugih prostorov v Hotiču ni. Načrti za preureditev in dozdavo gasilskega doma so bili že pred leti pripravljani, odkupljeno je bilo tudi potrebno zemljišče, a pri tem je tudi ostalo.

Pevci na čelu s predsednikom pevskega zbora Stanikom Pavlihom že razmišljajo, da bi pri vseh družbeno-političnih organizacijah v krajevni skupnosti sprožili akcijo in bi v prihodnjih letih le prišli do prepotrebni prostorov.

Volje pri pevcih je veliko, tudi družba je pokazala razumevanje, torej lahko pričakujemo dobre rezultate dela.

T. Brilej T. Štrus

Turistični dom na Zg. Slivni. Foto: Zofka

čina je povezanih v osnovnih organizacijah v delovnih organizacijah, kjer so zaposleni in to pretežno v Ljubljani.

Borci NOB so združeni v krajevni organizaciji ZB NOV, mladina pa v mladinski organizaciji.

Med najdelavnejšimi organizacijami je krajevna organizacija Rdečega križa, ki ima veliko članov in z veliko zavzetostjo opravlja svojo humano dejavnost.

Kludno umetniško društvo Jevnica je po svoji izredno močni dejavnosti znano daleč naokrog. Glavna značilnost KUD Jevnica je izredno pestra dejavnost in množičnost.

Nogometni klub Enotnost v Jevnici obstaja že več kot 15 let. Zlasti v zadnjih letih so fantje močno napredovali. Za tako majhen kraj, kot je Jevnica je zelo razveseljivo, da ima športno društvo, zato zaslužijo vsi nogometaši in organizacijski delavci vse priznanje.

Prostor je preskopo odmerjen, da bi lahko naštel vse akcije in uspehe KS Jevnica v zadnjih letih. Predsednik KS Jože Kovič je v razgovoru omenil le nekaj večjih uspehov v zadnjih letih:

— v letu 1968 je bil urenjen podaljšek mostu preko Save.

redov na Jančah, 10.000 din bo dobila Krajevna skupnost Štangarske poljane, 10.000 din pa Krajevna skupnost Jevnica.

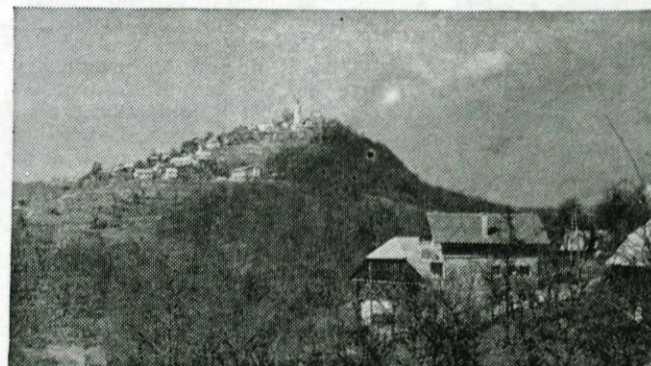
Predstavniki sosednjih krajevnih skupnosti pa bodo tudi preko celega leta v medsebojnih stikih in bodo skupne probleme tudi skupno reševali.

V letih 1965 do 1972 so občani Zg. Jevnice vložili za izgradnjo 5 km dolge ceste Jevnica—Janče 4.614 din in 6.992 prostovoljnih delovnih ur. Vs eprišpevke, denarne in prostovoljno delo, je vložilo osem kmečkih gospodinjstev.

Krajevna skupnost Jevnica je letos prejela priznanje zvezne organizacije »Krajevna skupnost in družina« za svoje delo in za razvijanje samoupravnih odnosov v krajevni skupnosti. Priznanje je prejel tudi Alojz Rokavec iz Zgornje Jevnice.

Vače

Krajevna organizacija Socialistične zveze na Vačah, ki jo vodi Tone Kovač, ima v programu ustanovitev pododbor Socialistične zveze na Slivni, v Cirkušah in Lazah. S takšno organizirano stjo Socialistične zveze bodo

Primskovo. Foto: Zofka

Telesna kultura v naši občini

V naši občini se s športno dejavnostjo aktivno ukvarja približno 500 športnic in športnikov. Ti so vključeni po svojih športnih panogah v več klubov. Tako v samem mestu Litija delujejo naslednji športni klubi: nogometni, namizno-teniški, košarkaški, šahovski in strelski, v Šmartnem rokometni klub, v Kresnicah in Jevnici pa nogometna kluba.

Moški in ženski članski vrsti košarkaškega kluba Litija tekmuje v prvi slovenski ligi. Vodstvo kluba tudi zelo dobro skrbi za mlade člane kluba, saj poleg prvih ekip tekmujejo še mladinci, dve vrsti pionirjev in vrsta pionirk. Klub pa gradi tudi novo košarkaško igrišče, ki bo že letošnjo sezono pripravljeno za tekmovalce.

Članska ekipa nogometnega kluba Litija se že več let

bori za vstop v prvo slovensko nogometno ligo, vendar jim je le-ta do sedaj vedno za las ušla. Tudi tu dobro skrbijo za mladi rod, saj poleg prve ekipe tekmujejo še ekipi mladincev in pionirjev.

Rokometni klub Usnar iz Šmartna je v lanskem in letošnjem letu uspel popraviti igrišče. Dogradili so tribune, popravili razsvetljavo in postavili ograjo okoli igrišča. V svojih vrstah imajo 65 aktivnih športnikov in športnic. Njihova prva vrsta deklet z uspehom tekmuje v prvi slovenski rokometni ligi, fantje pa v Zasavski ligi. Poleg teh vrst tekmujejo še vrsti mladincev in mladink.

V Litiji z uspehom deluje tudi namizno-teniški klub. V svojih vrstah ima 55 mladih tekmovalcev in tekmovalk, ki z uspehom tekmujejo v

članski, mladinski in pionirski konkurenci.

V Kresnicah in Jevnici delujeta nogometna kluba Apnar oz. Enotnost. Oba imata približno po 30 aktivnih nogometašev. Tekmujejo pa v članski in mladinski konkurenci.

Poleg teh klubov deluje v občini tudi strelska družina, ki v svojih vrstah združuje 40 aktivnih članov. Tudi pred to organizacijo stoji pomembna naloga zgraditve lastnih prostorov. Sedanji strelski dom v Litiji bo zaradi gradnje nadvoza namreč porušen.

Na novo je ustanovljen šahovski klub, ki pa zaenkrat nima niti lastnih prostorov, niti rekvizitov potrebnih za njegovo dejavnost. V osnovnih šolah Litija in Šmartno delujejo šolska športna društva, katera v svoje vrste vključujeta skoraj polovico mladine na obeh matičnih osnovnih šolah. Zelo dobro pa sodelujeta tudi z osnovnimi športnimi organizacijami.

S športno aktivnostjo se ukvarjata tudi Občinski sindikalni svet z delavskimi športnimi igrami, ki postajajo čedalje bolj množične in OK ZMS, ki prireja razna športna tekmovanja med mladinskimi aktivni v občini.

Vso to športno dejavnost pa povezuje Občinska zveza za telesno kulturo, ki tudi organizira športna tekmovanja med športnimi organiza-

Krvodajalci dosegli rekord

Občinski odbor Rdečega križa Litija je tudi letos organiziral krvodajalsko akcijo. Odvzem krvi je bil 19. marca. Naj navedemo nekaj podatkov, ki dovolj zgovorno pričajo, kako naši občani razumejo to humano akcijo.

Načrt je predvideval	506 krvodajalcev
Prijavilo se je	586 krvodajalcev
Na odvzem krvi je prišlo	576 krvodajalcev

Rekord pa je dosežen v tem, da je do sedaj v enem dnevu oddalo kri v Gorenje, Velenje, 482 krvodajalcev, v Litiji pa kar 576. Pričakovati je, da krvodajalska akcija v oktobru letos ne bo zaostajala.

Krvodajalci! Bodite ponosni — rešili ste življenje.
I. Boh

Naš stoletnik

Na njegovem domu v Hotiču pri Litiji smo obiskali stoletnika Franca Lovšeta, ki je najstarejši občan v občini. Rojen je bil 15. julija 1873 leta in bo torej v kratkem star 100 let.

V razgovoru nam je povedal, da je bil rojen v Hotiču, nekaj korakov daleč od sedanjega doma, da mu je prva žena umrla 1915 leta, druga pa leta 1967, v obeh zakonih se je rodilo 7 otrok ter da se vseskozi ukvarja s

kmetijo. Bil je udeleženec I. svetovne vojne vsa štiri leta, med II. svetovno vojno pa je bil doma. Njegov sin Feliks, ki je sedaj že tudi star 61 let je sodeloval v NOB. Ima 13 vnukov.

Glede na visoka leta je krepak in opravlja še vedno vsakdanja hišna dela. Govori razumljivo in tekoče.

Ob slovesu sem mu s spoštovanjem segel v roko in mu zaželel zdravja v globoki starosti. I. B

Amaterska kulturna dejavnost

Ko smo junija 1971. leta ustanovili kulturno skupnost, je kulturno-prosvetno delo v naši občini ponovno zaživelo. Poleg poklicnih ustanov, kamor uvrščamo knjižnico, kino, glasbeni center, spomeniško in arhivsko varstvo, združuje kulturna skupnost tudi vso amatersko dejavnost, za katero naj bi skrbel občinski svet zveze kulturno-prosvetnih organizacij.

Težko je reči, katero prosvetno društvo je najbolj delavno, saj se stanje menja iz leta v leto. Vendar trdim, da bi morali podpirati predvsem tiste skupine ali sekcije, ki že delujejo. Mednje spadajo: moški pevski zbor »Lipa« v Litiji, Odr mladih v Litiji, Sindikalna godba na pihala v Litiji, ki se je lani osamosvojila, moški pevski zbor »Zvon« v Šmartnem, Šolsko kulturno društvo »Zvonček« v Šmartnem, ki so ga ustanovili v lanskem septembru ter kulturno-prosvetno društvo v Kostrevnici, Jevnici ter Gabrovki.

Vemo tudi, da imamo kraje, kjer je bila včasih ta dejavnost zelo živahna, a je trenutno zamrla. Ponekod si spet močno prizadevajo, da bi jo oživili. V mislih imam Dole, Vače, Stango in Hotič.

V tretjo skupino pa bi uvrstili kraje, kjer naj bi s kulturnim delom čimprej začeli, to je v Kresnicah, na Primškovem, Savi in Polšniku.

Morda imajo željo po kulturnem izživljanju še v katerem kraju, ki ga nisem omenil, toda najbrž se tu ustavi

že pri iskanju primerne prostora, čeprav ne trdim, da je tudi v imenovanih krajih to že rešeno. Tudi društva, ki sicer redno delujejo, se ubadajo s skoraj nerešljivimi težavami, vendar če se dobro zavzamejo, prebrodijo take trenutke krize.

Seveda imamo težave tudi v vodstvu vseh društev, to je v občinskem svetu zveze kulturno-prosvetnih organizacij. Dokler temu organu ne bo uspelo sestaviti odbora iz takih članov, ki bodo pripravljeno žrtvovati del prostega časa za reševanje navedenih težav, toliko časa njegovih prizadevanj ne bo mogoče čutiti na terenu. Ker delo občinskega sveta ZKPO sloni na dveh ali treh ljudeh, je razumljivo, da s tem mnogi občani niso niti seznanjeni. Neurejeno finančno in administrativno poslovanje se odraža v slabi povezavi s terenom.

Kje vidimo rešitev? V vseh večjih krajih naj bi občani na sestankih krajevnih organizacij SZDL pogovorili tudi o kulturni dejavnosti, imenovali odbore ter pričeli z delom, takoj pa bi se morali povezati z občinskim svetom ZKPO Litija, ki bi jim nudil denarno in drugo pomoč. Vsako društvo naj bi izvolilo tudi delegate, ki bi zastopali svoj kraj v občinskem svetu.

Delovni programi društev so lahko zelo različni, naj navedem le nekaj primerov: — v manjših krajih bi poživili kulturno-prosvetno delo

problemi, v letošnjem letu je najhujši kadrovski, saj bo morala izvoliti novo vodstvo, če bo hotela uspešno rešiti vse naloge, ki so postavljene pred njo.

Za boljše in pestrejšo športno življenje bo tudi v naši občini ustanovljena telesno kulturna skupnost. Imenovan je že iniciativni odbor, katerega naloga je, da pripravi program njenega delovanja in evidentira njeno bodoče vodstvo. S. Urbič

z gostovanji raznih skupin iz drugih krajev v občini, — kulturna društva naj bi se vključevala s šolami ob praznovanjih republiških in državnih praznikov, — v vsakem kraju bi se bilo treba povezati z mladinsko organizacijo, ki se včasih sama zase ukvarja s kulturnim delom. To je le nekaj ugotovitev in napotkov, ki naj bi doprinesli k temu, da bi tudi amaterska dejavnost v naši občini čimbolj zaživela. Le-to pa bo uspelo ob skupnem prizadevanju nas vseh, tako posameznikov s terena kot tudi posameznikov v občinskem vodstvu. B. Žužek

Glasilo občanov

Ustanovitelj in izdajatelj: Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Litija.

Ureja uredniški odbor: Tine Brilej (glavni in odgovorni urednik), Ivan Godec, Ivan Boh, Anton Gorenc, Miloš Djukič, Slavko Urbič in Andrej Kralj.

Tisk in klišej: ČP »Gorenjski tisk« Kranj.

Naslov in uredništvo: Litija Trg na Stabah 1 p. p. 6.

Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.